

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 92 hallituksen esityksen johdosta laiksi arvonlisä- ja valmisteverotuksen toimittamisesta Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välisissä suhteissa

Hallitus on 16 päivänä joulukuuta 1994 antanut ja eduskunta on saman päivän iltana lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitettun hallituksen esityksen n:o 335.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina pääministeri Esko Aho, kansanedustaja Gunnar Jansson, finanssineuvos Sakari Alasalmi valtiovarainministeriöstä, ylitarkastaja Soili Sinisalo verohallituksesta, tullineuvos Seija Nuotio tullihallituksesta sekä kansliapäällikkö Peter Lindbäck Ahvenanmaan maakuntahallituksen edustajana.

Suomen päätettyä liittymisestä Euroopan unioniin myös Ahvenanmaa, jolla on itsehallintolakinsa nojalla valta jättää liittymissopimus hyväksymättä, on ilmoittanut hyväksyvänsä sopimuksen. Maakunta tulee siten Suomen osana kuulumaan Euroopan unioniin (EU) ja yhteisöihin (EY).

Liittymissopimuksen mukaan maakunta jää kuitenkin liikevaihtoveroja ja valmisteveroja sekä muita välillisen verotuksen muotoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista koskevien EY:n säännösten soveltamisalan ulkopuolelle. Ahvenanmaa tulee kuulumaan EY:n muodostamaan tulliliittoon ja sen tullialueeseen. Ahvenanmaata liittymissopimuksen pöytäkirjan mukaan koskevat poikkeukset eivät vaikuta maakunnan ja valtakunnan väliin toimivallan jakoon.

Hallitus ehdottaa, että säädettäisiin laki arvonlisä- ja valmisteverotuksen toimittamisesta Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välisissä suhteissa. Lakiehdotuksen mukaan myynteihin ja muihin tavaransiirtoihin Ahvenanmaan

maakunnasta muualle Suomeen ja muualta Suomesta maakuntaan sovelletaan niitä arvonlisäverolain säännöksiä, jotka koskevat tavaroiden ja palvelujen myyntiä Suomessa. Tavarantoimitukseen Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välillä sovelletaan lakiehdotuksen mukaan kotimaan valmisteverotusta koskevia säännöksiä.

Ehdotettu laki liittyy Suomen jäsenyyteen Euroopan unionissa ja se on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti jäsenyyden kanssa.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta toteaa, että Suomen EU-jäsenyyssopimuksen mukaan Ahvenanmaa jää välillisen verotuksen osalta EU:iin nähden ns. kolmanneksi alueeksi. Tämä aiheuttaa hankaluuksia Ahvenanmaan ja muun Suomen ulkopuolisen EU-alueen välisessä kaupassa. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että hallitus huolehtii siitä, että kauppa Ahvenanmaan ja muun EU-alueen välillä sujuu häiriöttä ja mahdollisimman joustavasti.

Valiokunta toteaa, että Ahvenanmaata koskevaan jäsenyysneuvottelusopimukseen liittyen välillistä verotusta koskevien poikkeussäännösten tarkoituksena on ollut turvata Ahvenanmaan talouden elinkelpoisuus ja Suomen liikenteelliset edut. Tavoitteena on se, että ns. tax-free-kauppa jatkuisi myös vuoden 1999 jälkeen. Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus toimillaan edesauttaa tax-free-kaupan jatkumista. Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saari, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Hämäläinen, Jokiniemi, Laaksonen, Lahtinen, Lahti-Nuuttila,

Malm, Mäki-Hakola, Ryyänen, Sasi, Tiuri, Turunen, Törnqvist ja Vihriälä sekä varajäsenet Ala-Nissilä, Rajamäki, Renko, T. Roos ja Savela.

